

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
EPILEPSIA:

QUAM
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri
GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI *consensu,*
Et nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ *decreto;*
PRO GRADU DOCTORATUS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;
ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

DAVID MILLAR, SCOTO-BRITANNUS.

Aggrediar, non tam perficiendi spe, quam, experiendi voluntate.
CICERO Orat. ad BRUT.

Ad diem 4 Octobris, hora locoque solitis:

EDINBURGI:
Ex Typis DAVIDIS PATERSON.
M DCC LXIII.

ERRATA.

- P. 1. l. 8. pro saltim l. saltem.
- P. 5. l. 6. pro Proxime l. Proximum.
- P. 6. l. 4. pro moesticia l. moestitia.
- P. 8. l. 21. pro post tempus l. aliquanto post;
- P. 15. l. 18. pro dimoveat l. demoveat.

V I R O E G R E G I O
G U L I E L M O C U L L E N,
C O L L E G I I M E D I C O R U M R E G I I E D I N E N S I S

S O C I O D I G N I S S I M O,

M E D I C I N A E E T P H I L O S O P H I A E C H E M I C A E,

I N

A L M A A C A D E M I A E D I N E N S I,

D O C T O R I C E L E B E R R I M O,

V I R O M U L T I P L I C E L I T E R A R U M D I S C I P L I N A O R N A T O,

M O R U M P R O B I T A T E A T Q U E I N G E N I I A C U M I N E,

I N P R I M I S I N S I G N I ;

O B

O P T I M A, Q U I B U S S T U D I A S U A R E X I T, C O N S I L I A,

E T B E N E F I C I A, Q U A E I N S E C O N T U L I T,

C U M A L I A I N N U M E R A B I L I A ;

T U M, Q U O D C H E M I A E E T P H I L O S O P H I A E
E X P E R I M E N T O R U M S C I E N T I A, S E I M B U E N D U M
S I N G U L A R I S T U D I O C U R A V I T ;

Q U O D Q U E

E X Q U O, E J U S Q U I N A T U R A P A R E N S F U I T,
I N C O E L U M S P I R I T U S M I G R A V I T, B E N E V O L E N T I A
I L L E S U B I E N S, O M N I A V E R E P A T E R N A M U N E R A
O M N I T E M P O R E E X P L E V I T ;
H U N C S T U D I O R U M P R I M U M L A B O R E M, G R A T I A N I M I
M O N U M E N T U M.

D I C A T U M V O L U I T

D A V I D M I L L A R.

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b30543319>

DISSERTATIO MEDICA

DE

EPILEPSIA.

MORBI convulsivi hominum corpora, dirissimis doloribus saepe exercent, quam ob causam, medicos illorum varias species, corporumque, quae maxime iis obnoxia sint habitus, causas diversas a quibus oriuntur; postremo, quae in auxilium singulorum promptissima sint, minime ignorare decet. In quibus scrutandis considerandisque, juniores saltem medici, multa commoda adipiscuntur.

PROXIMO abhinc anno, cum statuerem summum medicinae honorem ambire, de iis medicamentis, quae antispasmodica audiunt, quaeque in motibus convulsivis valentissima sunt, aliquid, ut mos est, in lucem edere decreveram; verum, ut effectus et modus, quibus in corpus vivum agunt, multa caligine obducuntur, ad eam rem illustrandum plurima experimenta necessaria fore credebam: Quo circa, quid illa remedia in vivis sanisque animalibus efficiant, tentare ac diligenter inquirere, A coepi.

coepi. Efficacissima antispasmodica catulis, felibus parvis, variisque avibus, variis modis dedi. Sed multa alia studia, interea temporis, irruentia, quo minus iis experimentis incumberem, impediebant. Certe arduum ipsum opus erat, eoque tempore meas vires plane superabat, ergo per aliquod temporis propositum omittendum censui, ac ne nunc quidem adgrediendum: ne tamen ab eo consilio penitus discederem, de morbo convulsivo, Epilepsia scilicet, cui multa cum in natura ejus, tum in curatione cum aliis morbis convulsivis communia sunt, pauca dicenda judicavi. Cum haec autem brevissimo temporis spatio scripta sint, multi errores irrepperint necesse est, quos ut Professores humanissimi condiscipulique charissimi mihi condonent, precor.

ALIIS nominibus, alii scriptores hunc morbum nuncuparunt: Inter Graecos, medicosque recentiores, usitatissimum EPILEPSIA est, quod ab verbo επιλαμβάνειν, corripere vel invadere significante, detorquetur, quia, morbus hominem saepissime ex improvviso corripit *.

EPI-

* In aliorum scriptis Morbus Caducus, Comitialis, Herculeus, Μεγας, Major, ιερος, Sacer, Lunaticus, Infantilis, Sonticus, vocabula inveniuntur, quorum significationem scire cupientes ad hos relego. Galen Comment. in lib. vi. Epid. Chart. tom. ix. p. 550. Aret. de sign. et caus. morb. diuturn. cura Boerh. p. 28. Caelius Aurelianus de morb. acut. et chron. cura Con. Amman. Amst. 1709. p. 29. Van Swieten in Boerh. Aph. tom. iii. p. 391. Boerh. de morb. nerv. tom. ii. p. 770.

EPILEPSIA morborum convulsivorum species est, in qua, membra variis modis agitantur, dum eodem temporis puncto, omnes sensus cum interni tum externi penitus confopiantur. Epilepsiae definitio.

MULTIS hoc morbi genus commune est. Pu- Hujus morbi subjecta.
eri et adolescentes ei opportuniore, quam aut juvenes, aut provectiore aetate homines, sunt. *

EIDEM etiam patent, quibus laxi ferofique corporum habitus sunt †. Melancholici in eundem, teste Hippocrate, saepe incidunt ‡.

QUI corpus valde irritabile habent, vel agiliore nervorum sensu, vividoque ingenio praediti sunt, qui amore infano §, terrore, iracundia, mœrore aut aliis animi affectibus prae caeteris torquentur, in hunc morbum proclives omnes sunt. Dolores acuti, sensiliora ac teneriora corpora Epilepsiâ saepe afficiunt, id quod in infantium dentitione, aliisque dolorificis morbis fieri solet.

MORBUS hic a parentibus ad prolem, forte nascendi, saepe derivatur. Quorum enim sive majorum, sive parentum, aliquis hoc morbo afflictus est, hi levissimis ex occasione causis, in morbum quasi paterno jure, ruunt.

CELSUS ait †† EPILEPSIAM saepius viros quam
foe-

* Hoffm. opera omnia Gen. suppl. II. pars ii. p. 194. Tom. iii. p. 9.
Paulus Aeginet. de re medica inter medicinæ artis principes, tom. i.
col. 423. † Hoffm. l. pr. c. ‡ Hippocr. 6 epidem. § 8. textu 40.
§ Junker. comp. med. theor. pract. p. 447. †† Celsus de re medica, p. 172.

foeminas occupare. Quod dictum folius ejus auctoritati, perpaucis aliis idem memorantibus, innititur *. Quod tanquam fictum aut vanum rejicere, neque meum est, neque pro propria morbi notitia, quidem possum, sed ni fallor, hujus morbi rationi minime convenit.

Pro certo habemus EPILEPSIAM, juniores quam senes, saepius aggredi, atque illorum ipsorum saepius eos, quibus mollia ac tenera corpora sunt, saepius etiam pueros urbanos quam agrestes, premere; † unde dici potest, eos quibus irritabiliora corpora sunt, ut sit in omnibus supra comprehensis, morbo huic obnoxiores esse, idemque de sexus differentia dici potest. Certum est mares habitus robustiores, nervosque firmiores quam foeminas habere, quibus quoque minus, malo huic opportunos esse, necesse est; utpote cujus causa *πρηνεσμεν*, in molli nervorum compage consistere videtur. Itaque JUNCKERUS huic malo obnoxiores foeminas maribus esse affirmat ‡.

FOEMINÆ multae gravidæ, praecipueque circa pariendi tempus, hoc affectu corripiuntur, idque sive aliquibus ante temporibus, morbus eas praefert, seu immunes ejusdem per omnem vitam fuerint, ut in SCHENCKII observationibus saepe dictum videbis §.

POST

* Dictum est mares Epilepsiae obnoxiores quam foeminas esse; in Encyclopedie ou dictionnaire raisonne des sciences des artes et des metiers art. Epilepsie. † Hoff. tom. iii. p. 10. ‡ Juncker Conspectus Med. l. c. § Schenckii Med. Observat. p. 105.

Post vigesimum aetatis annum, perpauci hoc morbo afficiuntur, quia, ut HIPPOCRATES explicavit, cerebrum tum compactum ac durum est; (a) scilicet corpus firmitus esse incipit, quam ut causis, quibus antea affici potuerit, deinde afficiatur.

PROXIME nunc est, quae signa hujus morbi esse consueverunt, explicare, primumque ea, quae eum mox futurum esse, denuntiant, sive inchoetur, sive aliquem jam ante affectum repetat. De quibus utrisque simul agendum erit.

QUIDAM accessionem instare non praesentiunt, sed humi subito prosternuntur, quod tamen, non nisi inveterascente malo, fieri consuevit. Signa venturae accessionis praecipua haec sunt, quae utique neque in omnibus eadem sunt, neque omnia cuilibet uni contingunt.

Morbi Co-
mitialis in-
stantis signa.

CAPITIS gravitas, vertigo, oculorum scintillatio, vel eorundem acies intenta (b). Iisdem tenebrae objiciuntur, interdum quasi ignis globi (c) vel veluti minima quaedam obvolitantia videntur; quae paulatim majora esse apparent: interdum subita et perfecta caecitas est; Iridis oculorum color purpureus, niger, aut varius (d). Odor in naribus molestus; auditus difficilis (e), vel aurium tinnitus fiunt; sapor ingratus, lingua modo pa-

(a) Hipp. de M. Sacr. Chart. tom. x. p. 482. (b) Cælius Aurel. de m. chron. p. 292. (c) Bart. cent. iii. hist. ob. 45. Eph. N. C. D. i. a. 2. ob. 96. Van Swieten, tom. iii. p. 396. (d) Aretæus de caus. et sign. acut. p. 1. (e) Cæl. Aurelian. l. c.

parum, modo nimis mobilis fit (*a*). Salivae ex ore profusio, vultus pallor; cibi desiderium vel plus, vel minus est: iracundi aegri sunt (*b*), aut moestitia, formidine, tristitia infueta, anxietate, quandoque laetitia aut risu inepto exercentur (*c*). Animi vel corporis sensus deficiunt, somnus vel debito profundior, vel ne satis quidem; horrenda insomnia sunt (*d*). Incubi crebrior inter somnum accessio (*e*); Venarum colli distentiones, Praecordiorum inflationes sunt (*f*); Dolor inter scapulas (*g*), interdum convulsio (*h*). Accedunt cordis palpitatio, spiritus difficilis (*i*), oscitatio, venter aut intro retractus, aut intumescens, aut denique ejusdem murmur (*k*); internorum partium ardor (*l*); alvi foetidae dejectiones (*m*); urina cruda aut nimia (*n*); sine manifesta causa colis tentigo (*o*); aut semen ob immundas noctu imagines rejectum; omnium membrorum tremor, (*p*) extremorum frigus, tendinum subsultus, aurae quasi vel flammæ (*q*) ab Hypochondriis (*r*), vel externis partibus ad Praecordia (*s*), aut caput (*t*) ascensus; frigidae

(*a*) River. Pax. Med. p. 176. Lommii Obs. Med. p. 89. (*b*) Aretæus, l. c. (*c*) Fran. Delab. Sylviis Prax. Med. p. 426. (*d*) Lommii Obs. l. c. (*e*) Etmulleri opera omnia, Lond. 1688. tom. i. p. 437. Hieron. Cappivac. opera, p. 32. (*f*) Aretæus l. c. (*g*) Cælius Aurelianus l. c. Lommii. ob. l. c. (*h*) Lommii ob. l. c. (*i*) River. l. c. (*k*) Etmulleri, l. c. (*l*) Encyclopedie art. Epilepsie. (*m*) Hoffm. opera, tom. 3. p. 9. (*n*) Hoffm. l. c. (*o*) Cælius Aurelianus, l. c. (*p*) Del. Sylvius l. c. (*q*) Eph. N. C. cent. i. ob. 80. (*r*) Eph. N. C. D. i. a. 1. ob. 85. (*s*) Van Swieten, l. c. (*t*) Willis Pathol. Cerebri de Epilep. p. 17.

gidae aurae tanquam a capite descensus, rarior est (a).

HORUM modo nonnullis, modo nullis praecedentibus, accessione homo protinus corripitur; Quae vero tum oriuntur mala, sicut in instantis morbi signis jam dictum est, in aliis hominibus alia, nunc quoque exponenda sunt.

Quae in circuitu incidunt.

SUBITO homo concidit, vel potius quasi ruinam trahentis instar corruit, omnes sensus eodem tempore ita penitus consopiantur, ut a nullis stimulis admotis excitari deinde possint (b); membra ut in jugulatis tauris fieri videmus, variis motibus, varie concutiuntur (c). Musculi vultus, innumerabiles in facies torquentur, ut alio tempore alium animi affectum exprimant. Inter cadendum gemitur (d), dentes strident, maxillae interdum tam valida vi committuntur, ut dentium interdum fragmenta abrumpan-
tuntur

(a) Eph. N. C. d. ii. a. vii. ob. 197. (b) Ludwig Med. Clin. Inst. p. 307. Syl. prax. med. p. 421. (c) Aretæus lib. c. p. 2.
(d) Paul. Ægin. de re Medica inter med. artis princ. tom. i. col. 423.
(e) Boerh. de Morb. Nerv. vol. ii. p. 778.

tuntur, ut oculorum album non appareat (*a*); Os initio ficcum est; Venae circa caput nonnunquam magnopere distenduntur; spiritus difficilis est, ut iis usu venit, quibus gravius aliquod pondus tollendum, aut viribus aliàs enitendum est (*b*); Praecordia cum toto Ventre saepe intumescunt (*c*); Pulsus varius, primo vehemens, velox et parvus, sub finem vero, magnus, tardus et parum jam validus, in universum autem, sui ordinis expers (*d*); Verum ut in omnibus motibus convulsivis, pulsus vix explorari potest, ita in hoc quoque morbo, incertissimi ejus sumus. Pollices in cavam manum inflexi artissime includuntur (*e*); Sub finem spumescit os, quae spuma ex crassissima pituita facta est (*f*); aliquando stercus, urina, et semen emittuntur (*g*); sudor, ardente corpore, interdum prorumpit (*h*); aliquando vomitus fit.

INTERPOSITO tempore, haec mala paulatim remittunt, motusque omnis suam vim ponit, spiritus facilius fit, somnus apoplecticorum instar est; atque post tempus ad se redeunt aegri, omnium, quae hactenus facta sunt, immemores. Interdum morbo protinus finito, omnes sensus cum perfecta sanitate redintegrantur, verum multo frequentius, corporis languor ac debilitas aut capitis dolor, vertigo, cum

OCU-

(*a*) Boerh. de morb. nerv. tom. ii. p. 776. Aret. lib. cit. p. 2.

(*b*) Van Swieten lib. cit. §. 1073.

(*c*) Willis l. c.

(*d*) A-

retæus l. c.

(*e*) Hoffm. tom. iii. p. 9.

(*f*) Aretæus

lib. cit. p. 3.

(*g*) Aretæus l. c. Ludwig Med. Clin. l. c.

Stercus quod exprimitur saepe viride est. Boerh. de morb. nerv. lib. cit. p. 816.

(*h*) Sylvius lib. cit. p. 421.

oculorum caligine, aliquamdiu manere consueverunt *. Interjecto deinde tempore circuitus revertitur; medium hoc tempus, quo omnis morbi vis ponitur, in aliis hominibus aliud est.

MULTUM refert morbi originem, rationalem medicum, non latuisse; sine cujus notitia, ratione nemo sanatur; contraque empiricorum more, et casu temerario hoc factum sit, si fiat, necesse est.

Hujus morbi causae.

EPILEPSIÆ causae sunt, vel, quam Graeci προηγυμενην dicunt, vel, quae occasionales nominantur. Illa in omnibus hoc morbi laborantibus, ni fallor, eadem est, scilicet vitiosus sensorii communis habitus, aut prava cerebri conformatio; sed qualis ea sit, cum frustra multi conjecturis assequi conati sint, mihi non esse inquirendum videtur. Nervi eorumque leges nondum tam explorata sunt, ut ad multorum malorum causas in iis positas, humanum ingenium altius penetrare possit. Quamvis plurimi viri hujus saeculi, inter quos quidam in hac academia primi habendi sunt, magna diligentia, multoque labore effecerunt, ut multa de corporis sensilitate ac irritabilitate, multae etiam nervorum leges ante incognitae, nobis tandem innotescant, iidem tamen ad varia quae in morbis illorum incidunt, explicanda parum suffecerunt.

B

SED

* Willis L. c. Aret. l. c. Cael. Aurelian. p. 293.

SED quamvis cerebri conformationem, in qua Epilepsiae causa προηγμενη, consistere videtur, nescimus, tamen quaedam eam efficientia, multaeque ejus causae occasionales non latent.

DE quibus omnibus jam erit agendum, initio tamen monendum est, multa hunc morbum fecisse dicta esse, quae facta ab eo potius dicendum fuit. Si in cerebro cadaveris inciso, aqua aut durior aliquis tumor deprehensa sunt, ea Epilepsiam fecisse continuo dicuntur, quae contra a morbo facta esse, multo verisimilius est. Haec causarum et effectuum discrimina, cum explanari in omnibus hujus morbi speciebus non possint, cavendum est, ne temere quis in sententiam eat, quam mox mutare laboret.

CAUSAS enumerare, aptioribus quam Boerhaavianis verbis, qui tam clare et erudite hunc morbum tractavit, non possum.

“ ILLAE autem sunt, 1. Haereditariae ex labe
 “ gentili Patris, Matris, parentumve, aut majo-
 “ rum, filente saepe morbo in genitore, dum ex
 “ avo derivatur in nepotem. 2. Congenitae, ex
 “ imaginatione Matris gravidae excitatâ per con-
 “ spectum Epilepticum (a). 3. Cerebrum in inte-
 “ gumentis suis, superficie, substantiâ, ventriculis
 “ male

(a) Ad haec duo Epilepsiae genera accedit id, quo nutricis animi affectus pueros lactentes inficiunt, Hoff. tom. iii. p. 17. et Suppl. II. pars ii. p. 194. Van Swieten in Boerh. Aph. tom. iii. p. 403.

“ male affectum, per vulnera (*b*), contusiones (*c*),
 “ abscessus, pus (*d*), faniem, ichorem, sanguinem,
 “ lympham acrem, foetidam (*e*), excrescentias os-
 “ seas cranii interni (*f*), intropressiones ejus, car-
 “ telagineam sinuum venosorum naturam, frag-
 “ menta, spinasve ossium, vel instrumentorum (*g*)
 “ laedentium meningas, cerebrumve, argentum
 “ vivum ad cerebrum quacunque viâ delatum (*h*),
 “ Idem cerebrum affectum male per inflamma-
 “ tionem, corruptionem (*i*), erosionem menin-
 “ gum (*k*), à carie ossis (*l*), bile atrâ, gummatibus
 “ venereis (*m*). Has autem causas juvant omnia,
 “ quae liquidorum in cranium affluxum augent (*n*),
 “ ut sunt, plethora (*o*), motus, calor (*p*), ebrietas,
 “ epu-

(*b*) Joh. Jacob. Wepfer. de Affect. Capitis, p. 34. et 36. (*c*) Misc. N. C. D. i. A. iv. et v. ob. 35. Epilepsia narratur cranio intropresso cum cerebro corrupto, orta; huic simile Boerh. retulit ex Ballonio in Morb. Nerv. tom. ii. p. 795. Eandem ossa capitis compressa ob angusta naturalia partui fecerunt, Boerh. lib. c. p. 794. Prava quoque cranii conformatio, Barthol. Anat. Reform. lib. IV. cap. v. Bonet. Sepul. Anat. tom. i. p. 293. M. N. C. D. ii. A. i. ob. 92.
 (*d*) Fernelii Pathol. lib. V. c. iii. Bonet. lib. c. p. 282. (*e*) Van Swieten, lib. c. p. 407. Boerh. lib. c. p. 796. Schenck. lib. c. p. 100. Bonet. lib. c. p. 275. et seq. Car. Piso de Morb. a coll. Serap. p. 158.
 (*f*) Van Swieten, l. c. (*g*) Thom. Barthol. hist. lxxvii. cent. 4.
 (*h*) Schenck. lib. c. p. 98. Boerh. de M. N. p. 799. Sed an Epilepsia quae saepe usum Mercurii temerarium in lue venerea curanda sequitur, mercurio ad cerebrum in metallino statu perveniente, nascatur, dubium admodum mihi est; a corporis debilitate et irritabilitate a mercurio factis ortam, verisimilius est. (*i*) Bonet. lib. c. p. 283.
 (*k*) Fernelii Pathol. l. c. (*l*) Misc. N. C. D. i. A. iv. et v. ob. 34. Boerh. lib. c. p. 792. (*m*) Boerh. lib. c. p. 793. (*n*) Haec praecipuae occasionales causae sunt. (*o*) Schenck. p. 100. et 105. Hoff. tom. iii. p. 23. (*p*) Hip. de Morb. Sacr. Chart. tom. x. p. 482.

“ epulae (*q*), venus (*r*), ingenium perspicax, al-
 “ tum, meditatio profunda (*s*), affectus animi in-
 “ gentes (*t*), imaginatrix vis ingens, terror, me-
 “ tusque imprimis (*u*). 4. Omnes violentae affec-
 “ tiones generis nervosi (*x*), ut sunt magni et pe-
 “ riodici dolores (*y*), passio hysterica (*z*), rosiones
 “ et irritationes a lumbricis, dentitione, acri
 “ humore, lacte caseoso, acri, (*a*) acido infantum,
 “ meconio, contagio variolarum, cardiogmo, ulce-
 “ rosa materie alicube hospitante (*b*), inedia, cra-
 “ pula, acribus potulentis, esculentis (*c*), medi-
 “ camentis (*d*), venenis (*e*), 5. Ab interceptis
 “ nonnullis, quae olim excerni solebant, sanie,
 “ pure (*f*), menstruis (*g*), lochiis, hæmorrhoidibus,
 “ uri-

(*q*) Schenck. p. 101. (*r*) Van Swieten, lib. c. p. 412. (*s*) Van.
 Swieten, l. c. (*t*) Schenck. p. 102. Hoff. tom. iii. p. 12.
 (*u*) Boerh. de M. N. p. 803. A visu Epilepticorum Misc. N. C.
 D. i. A. iv. et v. ob. 43. Act. N. C. vol. ii. p. 302. vol. iii. p. 187.
 Schenck. l. c. Ab campani fonitu, M. N. C. D. ii. A. ii. ob. 149.
 et D. iii. A. v. et vi. ob. 27. (*x*) Inter haec enumerare possumus
 Epilepsiam partum, vel concubitum secutum, Boerh. lib. c. p. 806.
 (*y*) Hoff. l. c. (*z*) Van Swieten, lib. c. p. 416. Hoff. l. c. (*a*) Eph.
 N. C. D. i. An. vi. et vii. ob. 201. p. 296. (*b*) Van Swieten, lib. c.
 p. 419. (*c*) A carne suilla assumpta, Heister's Anat. Observ. p. 488.
 (*d*) Ab Ranunculi Hort. pleno flore, odore Eph. N. C. D. ii. A. ix.
 et x. ob. 92. Ab Olei Juniperi in Nephritide usu, Eph. N. C. D. i.
 A. ii. ob. 8. Ab Resina Jalap. et Scamm. Eph. N. C. D. ii. A. vii.
 ob. 162. Ab Hyoscyami Fomentatione, Eph. N. C. D. ii. A. i.
 ob. 135. A Cortice Peruviano Hoff. tom. iii. p. 19. (*e*) Ab
 Cicuta Aquatica Eph. N. C. D. ii. A. vi. p. 225. Wepferi Hist.
 Cic. Aq. p. 6. et seq. Ex Carbonum Vaporibus, Hoff. tom. iii. p. 13.
 ex humanorum corporum. Boerh. de M. N. p. 805. (*f*) Eph.
 N. C. D. ii. A. vi. ob. 201. D. ii. A. vii. ob. 144. Van Swieten,
 lib. c. p. 430. (*g*) Eph. N. C. D. i. A. i. ob. 86.

“urina (a). 6. Fumis nonnullis paroxysmum inte-
 “grantibus, fomite alicubi haerente, unde sensu
 “elevatae auras adscendens cerebrum petit (b).

OMNIBUS supra comprehensis, quae ad mor-
 bum pertinere visa sunt, subjicienda deinde signa
 sunt, quibus hic ab omnibus aliis morbis, primum-
 que a falsa Epilepsia discernatur.

Epilepsiae
 Diagnos.

QUANQUAM in dirum hunc morbum multi in-
 cidunt, tamen alii eum simulant. Quem utique
 toties simulari posse, quoties hoc factum scriptores
 testati sunt, dubium nonnullis et vix credibile vide-
 tur, dicique potest, per eadem, quae interdum
 falsi detegendi causa tractantur, verum finiri posse.
 Quibus enim corpus admodum irritabile est, ii
 proniores in hunc morbum sunt, qui sicut plu-
 rimi alii, ex variis stimulorum generibus, variisque
 animi affectibus, et inchoatur, et desinit. Ideoque
 fieri potest, ut terrore aliove graviore affectu,
 morbi impetus ita reprimatur, ut ne iterum re-
 deat; neque tamen hoc concedens, ita tot tamque
 gravium virorum testimoniis fidem negandam opi-
 nor, ut non et fingi posse morbum, et fictum ali-
 quando esse, fatendum sit. Verique discendi cu-
 pidos

Veræ a ficta
 distinctio.

(a) Schenck p. 101. A femine suppresso Zacutus Prax. Adm. lib. ii. ob. 119. A Spontaneo Sudore Turbato, Eph. N. C. D. iii. A. iii. ob. 106. A Materia acri ex infantium capitibus defluente suppressa, Van Swieten, lib. c. p. 421. A Materia Podagrica nondum ad inferiores artus translata, ibid. p. 422. (b) Vide hujus p. 6.

pidos ad historias a de Haeno (a) narratas, relego.

FICTUM hunc morbum a vero discernere aliquando satis est difficile, nonnulli tam callide fingunt, ut sagacissimus medicus interdum fallatur. Quo magis medicus omnia cum cura respicere debet, ne vanis praestigiatorum artibus decipiatur.

QUAEDAM in accessionibus notae sunt, quibus verus an fictus morbus sit, certo distinguatur. In vero, universi sensus penitus consopiantur, quod utique in ficto non fit; quamvis enim callidi artifices hoc facere videntur, non omnes tamen sensus consopire possunt: quibus igitur cutis vehementer vellitur, vel acu aliave acuta cuspide irritatur, aut denique ferrum candens admovetur, ilico doloris signa dant. Per oculos quoque dignoscere licet; in Epilepsia pupillae semper dilatae, palpebris apertis, vel in clara luce manent. Ubi morbus non est, sed eum aliquis imitatur, lumine admoto, pupillae, ut sani hominis, contrahuntur; per hanc notam praecipue in quadam muliere de Haen dolum detexit. Nunquam palpebrae, teste Boerhaavio (b), etiam in vero morbo, ita clauduntur, ut aliquid tamen oculorum albi non cernatur; hoc artifex non imitatur. De Haen aliam mulierem, adeo probam morbi artificem fuisse narrat, ut ne ferrum quidem candens, ad dolum recludendum satis fuerit:

(a) De Haen. Meth. Medendi, pars. v. c. iv. N. lib. c. p. 776.

(b) Boerh. de M.

fuerit: Quamvis hoc rarissime incidit, tamen admonere nos debet, quantum curae ac diligentiae, ne verba nobis dentur, adhibendum sit.

EPILEPSIA facile ab Apoplexia discernitur, nam quanquam in utraque sensus adimuntur, tamen in illa, varie agitur corpus, in hac, immotum quasi profundo somno sopitum, cum difficili et stertuoso spiritu, arteriis vehementer pulsantibus, jacet.

Ab Apoplexia et Catalepsi distinctio.

CATALEPSIS rarissimus morbus est, Epilepsia frequentissimus, in illa corpus non varie agitur, quamvis sensus auferuntur, sed singulare aliquid evenit, quod eam Epilepsiae distinguit; scilicet corpus in statu, in quo impetus morbi factus est, vel immobile perstat, vel ita moveri potest, ut in quam posituram membrum aliquid conjiceris, in eadem perstat, dum alia vis extrinsecus admota, loco id rursus iterum dimoveat.

QUORUM tamen malorum quaedam similitudo est, initio Apoplexiae convulsivi motus fiunt. Catalepsis quoque propius ad Epilepsiam accedit; ipse quandam vidi, quae Epilepsia vexari videbatur, verum in accessione cum convulsiones paululum se remisissent, Catalepsios in faciem morbus ibat: etenim in quacunque figura aliqua corporis pars posita erat, in ea defixa manebat, donec convulsiones mox iterum redierunt.

Ab utero cum Epilepsia, tum alia quoque vitia convulsiva, huic similia oriuntur. Itaque Epilepsiam,

A malo Historico distinctio.

fiam, malum Histericum aliquando simulat. In quo tamen, convulsionem raro aeque graves ac in illa sunt. In malo Histerico omnes sensus confopiri rarissimum est, siquidem aliquando et vident et audiunt afflictae, et acre aliquid admotum protinus sentiunt, omniaque quae ante contigerunt, memoria revocant (a). In Epilepsia spumae ex ore moventur, hoc nunquam, certe rarissime Hysterici accidit (b). Interdum mali Hysterici accessione, humoris ex utero magna copia fluentis, finit; in Epilepticis nihil huic simile est. Pulsus Epilepticorum validiorem esse, quam pro naturali modo; Hystericis contrarium fieri se observasse ait Riverius (c). Verum, cum pulsus in Epilepsia varium admodum esse constet, hoc signum, quod et obscurius ipsum est, et scitu difficillimum, ad morbum dignoscendum minus assumi debet.

Ab aliis plerisque convulsionis generibus, eo differt Epilepsia, quod in iis sensus non penitus auferuntur.

Ex variis
causis Epi-
lepsiae dis-
tinctio.

Varia Epilepsiae causas non ignorasse, curaturum haud mediocriter adjuvabit, quia quod parum curiose scrutati sumus, id raro sanare nobis contingit.

EPILEPSIA, vel quod *a majoribus* orta est, vel quod *conceptae in animo matris imagines, par-
tui*

(a) Riverii Praxis, p. 381.

(b) Cael. Aurelian. lib. c. p. 295.

(c) Riverii Pr. l. c.

tui in alvo, eam forte tradiderunt, distingui facile potest.

EPILEPSIA ex quibusdam causis in N° 3^{tio} memoratis, difficilior innotescit. *E vulneribus, contusionibus, cranii intropressionibus, ossibus ejusdem fractis, telis intus manentibus, corruptis aut erosis meningibus, affectis denique carie ossibus; facilius. Abscessus* obscuriorem notam praebent; verum, si, ut in internorum partium abscessu fit, febrili accessione saepius homo petitus est, simulque capitis dolor, gravitas, tremor, oculorumve hebetudo accedunt, ab abscessu factum morbum, conjiciendum est. Quem porro a sanguine aut inflammatione ortum, corporis plenitudo, aut cujuscujus capitis loci dolor aut gravedo ostendunt.

LYMPHA acris vel faetida, tubercula osssea, sinus venosi quasi in cartilagineam naturam versi, gummata venerea, si Epilepsiam fecerunt, nihil tamen certi ad illam dignoscendam, adferunt.

SI ab ulcerosa materia alicubi latente, inedia, crapula, acribusve, quae per potiones aut cibos, quaeve medicinae causa assumpta sunt, argento vivo, venenis, doloribus, malo hysterico fuit, quae praeierunt originem fere indicant.

QUANDO erosum, aut irritatum a lumbricis aliquid morbum fecit, ventris dolor, nasus pruritus, aliaque lumbricos comitari solita, magisque hi corpore ejecti causam monstrabunt. Eundem si

lac, humor acris aut acidus, aut meconium fecerunt; aetas afflicti, in intestinis dolor, vomitus, stercus viridi colore, male vel acidum olens, indicium facient. Si dentitio fecit; aetas, gingivarum dolor, seu rubor infuetus, notas praebeant. Si vero variolarum contagio; illae vulgo jam per populum grassantes, ideoque in aliquo ante eorum experte suspectae, magisque, si mala variolis praeire consueta comitantur, eam significabunt.

ANTE accessionem dolor circa ventriculum, cibi fastidium, nausea, vomitus, cordis palpitatio, a stomacho aut ventriculo Epilepsiam esse, indicant.

EADEM ex causis in N° 5to. et 6to. facile discernitur.

Epilepsiae
prognosis.

EPILEPSIA in acutam et longam dividitur; interdum primo impetu aegrum tollit, itaque acuta dicitur, (a) plerumque tamen longa est.

Si neque medicamentis, neque alii rationi paruit, solet etiam ad supremum usque vitae diem manere.

Quo frequentiores accessiones fuerunt, eo vehementiora omnia erunt, dirioribus convulsionibus aeger cruciabitur, paulatimque omnia corporis & animi officia imminuentur (b). Eadem variis modis partes distorquent. Ex convulsivo oculorum motu, perpetuus saepe strabismus oritur (c); violenter modo os (d), modo totus vultus,

(a) Aret. l. c. Sylvii lib. c. p. 421. (b) Aret. lib. c. p. 29.
Willis. lib. c. p. 25. (c) Junker. lib. c. p. 448. Sylvii Praxis,
p. 422. (d) Sylvii, l. c.

tus (*e*) distorquetur. Membra aliquando vulnerrantur, contunduntur, aut etiam franguntur (*f*), aut aliis casibus offenduntur. Quodque tristissimum omnium est, hoc morbo modo insania, modo maeror aut melancholia, nascuntur (*g*).

CONVULSIONES, quo minus in musculos sanguis influat, impediunt, unde vicinae partes inflammantur, aut corrumpuntur. Sanguis autem vel corpore ejicitur, vel in membranam adiposam rejicitur; unde etiam fit, ut Epilepticorum vultus toties tumeat, palleat, vel purpureus, oculis hebescentibus, fit.

QUIBUS morbus a majoribus, forte nascendi, quasi traditus est, his cerebrum male conformatum est, cumque, quo modo hoc fiat, ignoremus, difficilius aut ne omnino quidem sanabimus.

HIC morbus si diu quem infestavit (*h*), praecipue si circa pubertatem non decessit, perraro sanari solet. Namque etiam sine medicina, "In pueris," ut Celsus ait, "Veneris, in puellis menstruorum" initium eum tollit (*i*)."

IDEM aliunde, quam ex cerebro, oritur; qui, si causae eae fuerunt, quae tolli possint, saepissime sanatur: itaque si vermes, meconium, lac acidumve fuerunt, his idonea medicina sublatis, ex iis pendens morbus simul tolletur (*k*).

EPI-

(*e*) Aret. lib. c. p. 28.

(*f*) Sylvii l. c.

(*g*) Hippocr.

6 Epidem. § viii. textu 40. Will. lib. c. p. 24.

(*h*) Hippocr.

de Morb. Sacr. Chart. tom. x. p. 482.

(*i*) Celsi l. c.

(*k*) Heister's Anat. Observat. p. 218.

EPILEPSIA ingente terrore nata, utique, in provectiore aetate hominibus, omni aevo insanabilis habita est (*l*).

QUI, sine ullo signo praecunte, morbo protinus corripitur consueverunt, hi raro sanantur (*m*). Idem ubi ex aliqua corporis parte manifesto ortus est, maior salutis spes erit (*n*).

QUIBUS protinus post accessionem finitam sensus restituuntur, iis optima spes est; pejor, si gravedo vel vertigo manent (*o*).

PUERI facilius quam adulti sanantur, in illis ut a levioribus causis incipit, ita levioribus quoque auxiliis cedit. Iisdem, procedente aetate, corpora auctis viribus firmanentur, ut causis ex occasione petentibus magis contra resistent. Qui vero ad summum roboris vigentissima aetate pervenerunt, si hos morbus invasit, ut causae vehementissimae sint, et sublato ille difficilior, necesse est.

GRAVIDA aliqua hoc morbo levius affecta, ne abortiat; gravius vero, ne intereat, periculum est. Schenckius tamen in suo libro, qui OBSERVATIONES inscribitur, (*p*) paucas, quae neque mortuae sunt, neque partum perdiderunt, memorat: quod tamen perraro fieri monendum est.

CUM morbo ante conflictati, eoque jam liberi, aliis promptius in eundem rursus recidunt.

Si

(*l*) Boerh. de M. Nerv. lib. c. p. 807.

(*m*) Cel. Aurel. lib.

c. p. 294. Van Swieten, tom. iii. p. 396.

(*n*) Hipp. Praedic.

lib. II. tom. viii. Chart. p. 816.

(*o*) Boerh. l. c.

(*p*) Ett-

muller. lib. c. p. 437.

Si ante menstruorum initium fuit Epilepsia; quamvis medicamentis aliasve curata abiit, tamen uteri gerendi, maximeque pariendi temporibus, redeundi metus est (*q*).

ACCESSIONES nocturnae quam diurnae aegrius tolluntur (*r*).

QUIBUS intro pollices in cavam manum non inflexi sunt, iis bona salutis spes esse dicitur (*s*).

CUI inter singulas accessiones magnum temporis intervallum vacuum a morbo intercessit, is difficile ad sanitatem perducitur (*t*). Altius etenim suas quasi radices egisse malum indicatur, ut easdem penitus revelli, majoris fore laboris, dicendum sit. Similique ratione, febrem quartanam, quam quotidianam aut tertianam, sanare magis arduum est.

QUARTANA febris, Epilepsiae superveniens, hanc interdum solvit (*u*).

EADEM in apoplexiam aut paralyfin transiens mortifera est (*x*).

OMNIBUS memoratis, quae aut memoranda necessario duxi, quaeve hujusmodi sermonum solennis brevitatis patitur; ad curationem proxime aggrediendum est; quod utique perficere non difficillimum esse non potest. Epilepsiam innumerable prope sanasse scriptores testati sunt.

Quorum

Epilepsiae
curatio.

(*q*) Hoff. tom. iii. p. 13. (*r*) Junker. lib. c. p. 446. Boerh. lib. c. p. 804. (*s*) Hoff. l. c. (*t*) Boerh. lib. c. p. 810. (*u*) Hippocr. lib. VI. tom. ix. Chart. p. 550. Aph. § v. Aph. 70. River. lib. c. p. 177. Aliae febres idem faciunt, Eph. N. C. D. iii, An. iii. ob. 3. D. ii, An. v. App. p. 20. (*x*) Hoff. l. c.

Quorum multa vana et inutilia tamen sunt; multa contra insigni virtute praedita esse concedendum est: haec igitur ab illis separare, et ad singulas causas singula accommodare, laboris certe maximi est, sed nobis omnino tentandum.

IN accessione, quae omnibus Epilepsiae generibus communis est, pauca quae fiunt, diligenti observatione digna, proponam.

Per accessi-
onem cura-
tio.

CUM sensus omnes in morbi impetu extinctis similes jacent; acria vel volatilia naribus admotata (y), vel ut quidam praeceperunt ore data (z), inutilia sunt. Quae circa accessionis finem, ut sentire jam aliquid incipiens homo, sed hebes ac lassus adhuc manens, citius ad se redeat, efficere utique posse, haud inficias eam.

SI quis morbum instare sentiat, lectum petere, famulosque adstantes, ne quid sibi inter convulsiones noceat, prohibituos, habere debet.

QUONIAM maxillae vehementer moventur, ne lingua quae aliquando simul exeritur, vulneretur aut etiam praecidatur, cavendum erit. Quocirca inter dentes molares quae interiores sunt, suber aut mollius aliquid lignum interponi (a), idque, ne in fauces deferatur, filo adligari debet.

SPUMAE tenacissimae, quae in ore circa accessionis finem sunt, ne suffocetur homo, auferendae subinde sunt.

POLLICES

(y) Sylvii Prax. p. 428.
Swieten. l. c.

(z) River. Prax. p. 177.

(a) Van

POLLICES in accessione in cavam manum arctissime inflexos, nonnulli ut revellant maxima violentantur; quod mihi neque prodesse quicquam, interdum etiam obesse posse, videtur.

QUIBUSDAM frictio maxime placet, quam, ut accessio protinus se remittat, efficere contendunt; (b) quae tamen vel nulla vel lenissima esse, ut recte monuit Caelius Aurelianus, (c) debet; vehemens sanguinem vel e corpore, vel sub cutem fluere cogit. Si ita gravis accessio est, ut quasi mortuus homo jaceat, quidam per vomitum eum excitari jubent (d); quod ego supervacuum, aut etiam malum, judico, rectiusque stimulantia extrinsecus admoveri, vel acria in anum immitti, affirmo.

INTERDUM sanguinis circa praecordia copia, ne suffocetur in impetu morbi homo, periculum adfert; quod ubi fit, vena secanda est; sed hoc rarissime, nec nisi quibus plenissimum corpus est, fieri debet.

EPILEPSIAE, ut supra memoravi, variae saepe causae sunt, variae ergo curandi rationes requiruntur. Primum ejus curatio a nulla materie ortae attingenda; deinde aliorum quoque generum, paucis tentanda est.

Post accessione
curationem.

A NULLA materie orta dicitur, quae majoribus, matris animo conceptis imaginibus, Epilepticorum conspectu, animi affectibus, immodica venere similibusque,

(b) Boerh. de Morb. N. tom. ii. p. 850.
lib. c. p. 297.

(c) Cael. Aur.

(d) Ettmul. Op. tom. i. p. 441.

milibusque, nata est. Sic enim affectorum cerebro post necem inciso, nihil praeter naturam, aut sola, quae morbus ipse effecerit, cernuntur.

Nulla ma-
teriae natae
curatio.

CUM igitur in his corpus nimis irritabile videatur, ut ad sanitatem homo reducatur, haec necessario facienda videntur.

Primum, Corpus minus mobile reddendum.

Dein, Occasionales accessionum causae cavendae.

Tum, Si in consuetudinem redeundi accessiones jam pervenerint, illarum ordo turbandus.

Postremo, motibus convulsivis jam instantibus occurrendum.

CORPUS firmitus ac minus mobile reddit idonea vivendi ratio: frequens exercitatio utilissima est; cuius, quoniam plura genera sunt, delectus habendus est. Equo vehi, si fieri potest, ni fallor, commodissimum est, ante meridiem hoc faciendum; nam qui protinus post prandium exercetur, ei cibibus male digeritur, unde mala nascuntur; omnis exercitatio, intra modicum sudorem et corporis defatigationem, consistere debet. Dies pluviosi aut nebulosi solisque ardor vitanda sunt.

CIBUS ex bona materia esse debet. Ex animalibus nihil, quod difficilius in ventriculo concoquatur, assumi, itaque nihil adiposi unquam convenit, jureque ab carne suilla caveri Celsus voluit: quia propter pinguedinem, haud facile digeritur.

Itaque

Itaque anseribus, anatis, aliisque avibus aquatilibus abstinendum. Pisces perraro assumendi; quorum multi ventriculum, diuque, gravitate afficiunt, multi inter digerendum febrem magnam excitant. Ex herbis infantia omnia fugienda sunt; qualia sunt pleraque olerum, quaeque Leguminosa dicuntur semina.

Vini ac caeterorum liquorum, qui spiritum ardentem habent, immodicus usus pessimus est; siquidem sanguinem citat, et corpus postea imbecillum linquit. Vinum tenue, cuive aqua adjecta sit, modice assumptum inutile tamen non est; sicut et cerevisia, quae bona et pura esse explorata est; eadem si vel omnino recens est, vel nondum fermentare desit, plurimum oberit. Aquam plurimis laudibus tollit Hoffmannus; quae vel pura, vel, in qua cinnamomum aliave aromata decocta sint, igitur potui danda est. Aliis ea magis placet, in qua lignum Guaiacum coctum sit, utpote in quo, aptum aliquid inesse ad Epilepsiam sanandam, credant.

LAVATIO frigida corpus multum roborat, quod matutino semper tempore lavandum est.

SOMNUS modicus esse, neque cibum protinus sequi debet.

NUNC de medicamentis corpus roborantibus dicendum est. Haec sunt adstringentia, amara aut aromatica quae sunt; viscum quercinum, cortex Peruvianus, ex cupro et ferro complura parata. Quorum unumquidlibet Epilepsiam interdum sa-

D

nabit.

nabit. Viscum quercinum, multorum quae hunc morbum propria vi tollere credita sunt, pars aliqua est, quod cum adstringens sit, tollere illum potest. Cortex Peruvianus solus saepe sanat; quod utique certius fiet, accessione post idem temporis intervallum usque repetente.

Ex cupro quae fiunt, ad hunc morbum sanandum plurimum valent. In iis duplex vis inesse videtur, stimulans scilicet et adstringens. Cuprum acidis junctum valde stimulat, supra infraque purgat, cum salibus mediis mixtum insigniter adstringit. Hujusmodi sunt Ens Veneris Boylei; eaque medicina, quae ex cupro cum sale Ammoniaco secreto Glauberiano constat (e). Haec remedia, saepe Epilepsiam in corporis irritabilitate et debilitate positam, tollunt; sed ni fallor, rarius usurpantur, quam debent.

OMNIA ex ferro constantia adstringenti vi insigni pollent; ut, quibus temporibus, ex cupro quae sunt, dantur, iisdem dari illa quoque conveniat. Aquas, in quibus ferrum natura solvit, Epilepsiam saepe sanasse, multi auctores sunt (f).

STIMULANTIA quaedam, ut sunt nux Moschata, Cinnamomum, similiaque, cum prioribus nonnullis mixta, ad corpus roborandum, aliquid conferunt.

QUAE omnia, ut voti compotes simus, diu servanda sunt. Aetas ipsa, corpus multum firmare et irri-

(e) Nov. Act. N. C. tom. i. ob. 67.
tom. iii. p. 449.

(f) Van Swieten,

irritabilitatem ejus minuere, solet: itaque quibus in tenera pueritia gravis hic morbus fuit, eum paucorum annorum mora sola interdum solvit. Paulus Aegeneta, nihil in his tentandum, salutemque a venientibus annis sperandam, judicavit.

SI causis ex occasione accedentibus occursum est, accessio quoque ne incidat, prohibetur; et nisi morbus longior est, aliquando ex toto liberari eo hominem contingit.

CAUSA occasionalis frequentissima corpus plenius est; praecipue, si sanguis majore copia ad cerebrum impellitur. Cujus si signa apparent, scilicet capitis dolor, calor, oculorum cum rubore hebetudo; sanguis ilico ex capitis vasis primum, post quod, ex aliis quibuscumque, prout opus sit, detrahendus est. Antiqui venas et arterias circa caput secari praeceperunt; nec inter nos defunt, qui feliciter has secari affirment (*g*). Sed inter sanguinem detrahendum, curandum est, ne animus deficiat, ac proinde accessio excitetur (*h*). Sanguis ex pedibus missus, gravidas cum hoc malo conflictantes, saepe liberavit (*i*). Alvum purgantia ad sanguinem a capite deducendum valent. Ad humoris etiam copiam minuendam conferunt setacea quae dicuntur, fonticuli, similiaque.

OMNIAQUE, quae ut sanguis aut nimis vasa impleat, aut ad cerebrum majore impetu ruat, faci-

(*g*) Van Swieten, tom. iii. p. 441.

(*h*) Aret. lib. c. p. 121.

(*i*) Hoffm. tom. iii. p. 15. et 17. Schenck. Observat. p. 105.

faciant, cum cura vitanda sunt. Itaque a calore, balneo, motu violento, ebrietate, epulis, contemplatione altiore, metu, terrore, aliisque animi affectibus cavendum est.

LocI praecipitis omniumque rapide motorum, magisque, in orbem circum rotatorum, conspectus vitandus est, utpote quae accessionem vehementer concitent (*k*).

CORPUS quoque imbecillum reddentia omnia fugienda sunt; et prae caeteris concubitus. Mercurialis, adolescentes Germanos ab immodico illo saepe factos Epilepticos, memoriae prodidit (*l*).

SI in consuetudinem redeundi accessiones jam pervenerint, ut illarum ordo turbetur, conandum est. Magna aliqua in corpore mutatio saepe sanat morbum. Itaque cum circa pubertatem in corpore multa noventur, multos hoc tempore eo liberatos, nec per totam deinde vitam repetitos, accepimus. Mutatio coeli ratioque vivendi interdum idem facit. Nonnullis, qui Epileptici sub frigidioris coelo fuerant, in calidioris regionem transeuntibus solutus morbus prius non repetivit, quam in patriam illi rursus rediissent (*m*): Ut non sine causa, maximam spem in aetate veniente, regione et victu mutatis, Hippocrates collocarit (*n*). Animi affectus aut etiam alii morbi ita corpus mutant, ut interdum hunc quoque sanent. Quinetiam

(*k*) Aret. lib. c. p. 222.
Hoffm. tom. iii p. 16.

(*l*) Mercurial. Prael. Patav. p. 372.

(*m*) Boerh. de M. N. tom. ii. p. 821.

(*n*) Hipp. Aph. § ii. 45.

etiam medicina ita dari potest, ut multa in corpore mutando, idem efficiat.

VOMITUM excitantia efficacia ad id admodum habenda sunt. Si acria in primis viis morbum excitarunt, fieri potest, ut vomitus illa rejiciendo hunc solvat. Verum, ni fallor, alia interdum ratione vomitus malum superat: magnam in corpore mutationem, itaque, ut instanti accessioni occurratur, facit; parique modo sternutamentum aut aliquid stimulans interdum agere videntur. Excitato paulo ante accessionem vomitu, puellam Willisius sanavit(*o*): Eodem per plures annos hoc morbo afflictam jamque forte gravidam De Haen liberavit (*p*). Quanquam in hac ventriculus vitiatus videtur; a quo tamen vitio Epilepsiam ortam dubium admodum est. Quin et amicissimus mihi vir, artisque nostrae peritissimus, Joh. Gardiner medicus, puellam a diris convulsionibus ita quassatam, ut sensus ejus non penitus confopirentur, multis aliis remediis frustra tentatis, ad sanitatem reduxit. Verum, cum in his omnibus materia aliqua intus latuisse videatur, quam vomitus rejecerit, aliquis mihi contra objiciat, hinc esse morbum profectum. Quod quidem ita fateor, ut aliam morbi originem esse, aliasque vomitum agere potuisse, fatendum quoque esse contendam. Quamvis enim nihil vomitu rejiciatur, ac sola nausea excitetur, ut in aliis morbis,

maxi-

(*o*) Willisii, lib. c. p. 29.

(*p*) De Haeni, lib. c. p. 51.

maximeque febribus intermittentibus, fit, eadem medicina eundem hunc morbum finire potest. Cujusmodi memorabile imprimis aliquid in Eph. Nat. C. Cent. iv. obs. 58. narratur; ipecacuanham nausea tantum excitata, morbum finivisse. Quod eo factum mihi videtur, quod irritabilitate et mobilitate imminutis, corpus minus accessionibus opportunum evaserit.

ALVUM solventia, alios purgando, in aliis aliquid mutando, Epilepsiam sanant: quod minus utique, quam vomitum excitantia, faciunt; nec auxilii multum, nisi et diutius, et quam valentissima adhibita, promittunt (*q*).

SALIVA a mercurio mota morbum aliquando sanat (*r*); quod ad mutandum pari modo in corpore aliquid, ni fallor, confert.

PRAETEREA caustica, vesicatoria, fonticuli, fetacea multum profunt. In quibusdam nationibus ferrum candens vulgo ac prospere admoveatur; quod et adurendo mutare, et exulcerando aliquid elicere, potest: nec huic dissimilis fonticulorum ac fetaceorum eliciendi actio est. Itaque Willisius, virgini cuidam Epilepticae, cum ex ulcere materia ferebatur, morbum remisisse, eodemque ficcato, iterum rediisse, testatur (*s*). Vesicatoria prodesse dictum est, praesertim capiti admota, sed, ut quidam opinantur, minus quam vel fetacea vel fonticuli.

NUNC

(*q*) River. lib. c. p. 177.
lib. cit. p. 27.

(*r*) Boerh. I. c.

(*s*) Willisii,

NUNC transeundum est ad id, quod quarto propositum est, scilicet ut motibus convulsivis jam instantibus occurratur; ideoque spatium vacuum, quo corpus firmitus evadat, interponatur; idemque hoc a causis occasionalibus, quibus ante patuit, sic firmatum defendatur. Quod si factum est, morbus sanescit; sin minus, accessio redeat et morbus maneat necesse est.

Hoc praecipue efficiunt, vel omnes corporis si-
ve naturales, si-ve praeter naturam, motus tollentia;
NARCOTICA ea dicuntur: vel solos eos, qui prae-
ter naturam sunt, componentia; quae rectius AN-
TISPASMODICA nuncupantur: de quibus utpote
longe frequentissime adhibitis, sermo primum fiet.
Eorum praecipua sunt, moschus, ambragrisea, o-
leum Dippelianum, liquor aethereus, alkali vola-
tile, castoreum, asa foetida, galbanum, valeriana,
ruta, paeonia. De omnibus sigillatim non dictu-
rus, quaedam tantummodo attingam.

MOSCHUS purus, spasmos omniaque con-
vulsionum genera, optime sedat; eundem in rabie
canina, quae morborum spasmodicorum est, effi-
cacem esse, multi testantur; atque in hoc quoque
multum potentissimus est. Hoffm. in Epilepsia
puerorum maxime eum commendat; (t) quibus,
cum morbus recens et ab irritabilitate ortus sit,
optimo esse potest auxilio. Idem ubi acidum,
lumbrici aut similia morbum fecerunt, infidus
ha-

(t) Hoffm. tom. iii. p. 15.

habendus est. Aliquot abhinc annis, moschi solum grana duo vel tria dari praecepta sunt; quaecum exiguua nimis portio tandem observata sit, nunc grana viginti vel triginta rectius dantur. Qui quoniam quibusdam hominibus convulsiones et alia mala excitat, ab eo in iis prudens medicus abhorrebit.

OLEUM EX ANIMANTIBUS DIPPELIANUM, spasmos componere et somnum reducere optime dicitur (*a*); quo pacto hunc quoque morbum interdum sanat (*b*). Sed difficillime sincerum paratur, quod si non est, parum prodest.

LIQUOR AETHEREUS et hunc morbum, et omnia convulsionum genera, bene interdum sedat. Verum cum diutius agere in corpore non possit, nisi statim ante accessionem dato ei credendum non est. Suum liquorem anodynum mineralem, cujus vis omnis in liquore aethereo est, laudat Hoffmannus (*c*.)

ALKALI VOLATILE saepe datum scriptores testantur (*d*); quod dari pro antispasmodico licebit. Cujus tamen stimulus, utpote caeteris antispasmodicis major, ut parum aliquando conveniat, facit.

CASTOREUM in multis convulsivis malis per multa saecula datum est, quod, ni fallor, plurimis aliis antispasmodicis minus erit efficax.

VALE-

(*a*) Hoffm. tom. iii. p. 14. tom. iv. p. 464. Act. Acad. Elect. Mogunt. tom. i. p. 297. et seq. (*b*) Act. Mogunt. l. c.

(*c*) Hoffm. l. pr. c. (*d*) Hoffm. ibid. Boyle's works, vol. iv. p. 180.

VALERIANAE per multos jam annos in Epilepsia laudatus usus est, in qua ejus adhibendae primus auctor Fabius Columna celebratur; utpote per quam seipsum cum amicis quibusdam, Epilepsia liberatos, affirmet (*a*). Usus ejusdem ab illis usque temporibus ad haec permanfit; nec dubium est, quin rite data efficax imprimis sit medicina. Quam, in corporibus valde irritabilibus neque diutius dum Epilepsia afflicti, aliquid prodesse posse, verisimile est. Si in lumbricis morbus omnis est, illos corpore elicere, et hunc sanare dicitur (*b*). Contrita dari ampla portione et facpius debet. Etenim aqua, in qua illa decocta aut macerata est, vel parva ipsius portio data, haud multum facit.

NARCOTICA porro, quia somnum inducunt et corporis irritabilitatem minuunt, adhibita etiam sunt. Opium ad corporis varios spasmos sedandos haud minimum potest; ut in Opisthotono et Tetano morbis videre est (*c*); item, ubi maxillae, ita conjunctae sunt, ut ne revelli quidem possint, quod Angli Locked Jaw dicunt. Adhaec, motus convulsivos in calidis regionibus frequentes, ita componit, ut, Bontio teste, prope solum sit auxilium (*d*). Idem in Epilepsia dari nonnulli volunt. In qua, quanquam accessionem in-

E stantem

(*a*) Fab. Column. Praef. Phytobas. p. 120.

(*b*) Hoff.

tom. iii. p. 15. (*c*) London Med. Observat. vol. i. art. 12. (*d*) Jac. Bont. de Meth. Med. Indica, p. 23.

stantem pellere possit, corpus tamen summe debilitat, atoniamque novas mox accessiones excitaturam facit; quocirca cum rarius tum cautius utendum est. A fyrupi Diacodii frequentiore usu Epilepsiam lethalem factam observavit Hoffmannus. (a)

HYOSCYAMUM narcoticis affinem, cum alias convulsiones, tum Epilepticas, sanasse testatur Storckius (b).

SIMILI fere modo nicotianae fumus agit, qui accessionem instantem aliquando prohibet (c).

ATQUE de Epilepsia, cujus origo causae nulla fuit materia, haec dicta sint; nunc ad alia ejus genera transeundum est.

EPILEPSIA in causis in N° 3tio. relatis posita, vel prorsus insanabilis vel chirurgi artem requirit, quam, nostrum non est, hoc loco attingere.

UT ea, quae a lumbricis orta est, sanescat, hi vel necandi, vel corpus iis purgandum. Lumbricos necant, stannum aliaque metalla, fumus nicotianae, oleum; eosdem corpore ejiciunt omnia, quae cum alias res in intestinis latentes, tum illos ipsos, soluta alvo, dejiciunt; qualia sunt varia hanc purgantia. Porro graviter olentia et amara alvum non tantum movere, quantum ipsos lumbricos fugare, videntur: hujusmodi sunt asa foetida, semen fantonicum similique. Dolorem et irritationem ab iis factam,
De-

(a) Hoffm. lib. c. p. 16.
et Aconiti usu, p. 13. et seq.

(b) Storckius de Stram. Hyoscyami

(c) Wepf. de Aff. capitis, p. 36.

Demulcentia quae dicuntur, vel opiata caute data leniunt.

Si dentitio morbum creavit; ei, cui plenum corpus est, vena secanda, gingivae acuta cuspide incidendae sunt.

Si in lacte caseoso, acido, meconio, morbus est; alvum purgantia cum demulcentibus conveniunt. Quorum acidum, quamvis purgatum quidem est, tamen cito renascitur, ut id caveatur, ad absorbentia fugiendum est: Et quoniam frequens morbi causa acidum fuit, sic frequens quoque illorum auxilium petitur.

Ad id genus, quod a ventriculi ortum est vitii, vomitum leniter moventia, opiata, ventriculum firmantia conferunt.

Ubi acria per cibum aut potionem assumpta venenaeque causam dederunt; supra infraque purgantia, demulcentia, oleosa; prout singulis illis respondent, ita singula sumenda sunt.

Si excerni ante solita aliqua, jamque retenta, origo, fuerunt, his iterum pro modo naturae fluentibus, desinet morbus. Itaque saepe ulcuscula, in puerorum capitibus alieno tempore siccata, eos Epilepsia afficiunt. Emplastra, paucis Cantharidum adsperis, vel alia stimulantia aut acria capiti imposita, ut pus vel alius humor ulcere denuo exeat, efficiunt; quo facto fugit morbus.

Ubi quaedam quasi aura ab aliqua parte venit; corpus roborari, et locum sic affectum uri aut caedi, diuve exulcerari, aut si quid praeter naturam superat,

rat, id adimi, proftremo, nervum fupra comprimi, convenit; quae fi facta fuerunt, morbus, ut plurimum, decedet.

OMNIBUS tandem, quae ad fufceptum hoc opusculum pertinent, quantum vel potui, vel pro temporis brevitae licuit, confectis; praeceptoribus meis, quos per fex annorum fpatium lubens audivi, fcientiae traditae fructus et oblectationis, amicitiae decoris, beneficiorum utilitatis, fumum, quod habeo, pretium, gratum animum perfolvo.

QUIN et mihi chariffimo fodalitio medicinae ftudioforum, quibus aliquot annos interfui, impositae, pro illorum institutis, fcribendi et disputandi utiliffimae neceffitatis, debitas gratias ago.

F I N I S.

